

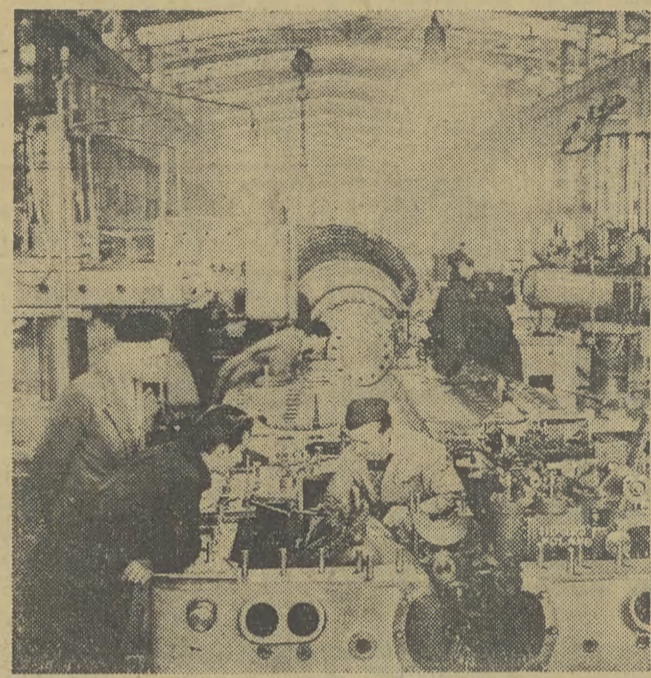
Turbina 125 MW zdała egzamin

ELBLĄG (PAP) 14 bm. z okazji zakończenia budowy potężnej turbiny o mocy 125 MW...

Oto kilka danych o „sto dwudziestej płacie”. Sama turbina waży około 700 ton, a wraz z generatorem i kotłem ponad 1000 ton...

14. XII. 1961 r. załoga Zakładów Mechanicznych im. Karola Świerczewskiego — „Zamech” w Elblągu po pomyślnych próbach przeprowadzonych na początku bm., dokona uroczystego rozruchu największej z wyprodukowanych dotychczas w Polsce turbin energetycznych o mocy 125 megawatów...

CAF — fot. Uklejewski

Postulaty Rady Gospodarki Wodnej

14 bm. odbyło się w Warszawie pod przewodnictwem prezesa CUGW Janusza Grochulskiego posiedzenie Rady Gospodarki Wodnej...

Tematem obrad była sprawa zaktualizowania projektów planu perspektywicznego gospodarki wodnej w świetle rozwoju całej gospodarki narodowej...

Spotkanie poselskie i zebrania zespołu poselskiego

(Inf. wł.) Wczoraj na obradującym pod przewodnictwem posła Lucjana Motyki posiedzeniu Prezydium Zespołu Poselskiego Ziemi Krakowskiej zapadły ważne postanowienia...

W styczniu Plenum WK FJN

(Inf. wł.) Wczoraj na posiedzeniu Prezydium FJN postanowiono w ostatniej dekadzie stycznia zwołać Plenum WK FJN...

Nasz prawnik odpowiada

„na telefoniczne pytania Czytelników. Kiedy? W każdy piątek od godziny 16.30 do 18. Jędrzejewicz odpowiada na zadawane w dniu dzisiejszym na nr...

536-23

Z „GAZETA” DO TEATRU

Kupon niniejszy upoważnia do nabycia dwóch biletów zniżkowych na przedstawienie „JAKĄ MNIE PRAGNIEZ”

L. PIRANDELLO

w dniu 20 grudnia 1961, godz. 19.15 w Teatrze Starym

KUPON WYCIĄC I ODDAĆ W KASIE TEATRU

Gazeta Krakowska

ORGAN KOMITETU WOJEWÓDZKIEGO POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Czwarty Wielki Piec — gotowy

ROK URODZAJÓW

Bylem w kłopot. Nigdy mi się nie zdarzyło przeprowadzić wywiadu aż z trzema osobami naraz. A tu naczelny dyrektor Przedsiębiorstwa Przemysłowego Budowy Huty im. Lenina Inż. Henryk Vogt zażądał się wywiadu...

— No, to może zaczęliśmy od... od Wielkiego Pieca? — pytam niepewnie. — O tym chyba na końcu — mówi przewodniczący Rady Robotniczej dr Marian Filipiak.

chęć w wszystkim, cośmy w bieżącym roku zrobili... — konkretyzuje tow. Karol Polek, I sekretarz KZ PZPR. — No dobrze. Wobec tego co PPB HIL zbudowało w bieżącym roku? — 7 kombinatów — ...? — Rozumiecie, nas się poznało po kombinatach. Tak jak niegdys wle oceniano po ilości tzw. dymów — mówi dyrektor Vogt. — Na te 7 kombinatów składają się dwie nowe...

baterię koksoowniczą (7 i 8), dziesiąty piec martenowski, walcownia drobnych profili, słownia, dziesiąty piec wlewny i wreszcie Wielki Piec nr 4...

— Rok prawdziwego urodzaju można by powiedzieć... — A tak. Ale nie koniec na tym. W tej chwili prowadzimy budowy, których ukończenie przewidywane jest w następnych latach: stalownię konwertorową, drugą aglomerownię, urządzenia i obiekty ogólnozakładowe...

— Ogólnie w roku bieżącym wtrąca dr Filipiak — oddaliśmy lub oddamy do produkcji obiekty o łącznej wartości 3.200 mln złotych, w tym, że w roku bieżącym w generalnym wykonawstwie przerobiliśmy w Hucie im. Lenina 1.200 mln złotych, a więc o 27 proc. więcej niż przewidywał pierwotny plan...

Na V Kongresie w Moskwie

Wybór nowych władz SFZZ

MOSKWA (PAP)

Wczoraj 14 bm. odbyło się posiedzenie plenarne V Światowego Kongresu Związków Zawodowych. Na posiedzeniu wybrano Radę Generalną i Komitet Wykonawczy Światowej Federacji Związków Zawodowych...

Podczas wyborów do Komitetu Wykonawczego odczytano oświadczenie delegacji włoskiej, która postanowiła nie wysuwać kandydatury sekretarza generalnego Włoskiej Powszechnej Konferencji Pracy (OGIL) Agostina Novelli, b. przewodniczącego SFZZ. Decyzję tę motywowano trudnością w pogodzeniu pełnienia przez A. Novelli tych dwóch funkcji...

Wiceprzewodniczącym SFZZ zostali: W. Griszyn (ZSRR), B. Fraichon (Francja), Liu Czang-Szen (Chiny), S. Dange (Jadzia), H. Warnke (NRD), L. Toledano (Meksyk), Ignacy Loga-Sowiński (Polska), Njono (Indonezja), F. Zupka (Czechosłowacja), E. Pastorino (Urugwaj), A. Shull (Sudan) i Lazaro Pena (Kuba).

W 1923 roku na Warszawskiej

(Inf. wł.) Początkowo nieśmiało zabierali głos w sprawach najbardziej ogólnych. W miarę jednak doręczanych zdań wyłaniała się historia działaczy związkowych — kolejarzy sprzed 1939 roku. Głównym tematem wspomnień stał się strajk kolejarzy w 1923 roku...

W Krakowie

Obradowali rektorzy Wyższych Szkół Ekonomicznych

(Inf. wł.) W dniu wczorajszym zakończyły się w Krakowie 2-dniowe obrady rektorów i dziekanów wszystkich wydziałów wyższych szkół ekonomicznych w Polsce. Narada dotyczyła węższych problemów pracy wyższych szkół ekonomicznych w bieżącym roku akademickim...

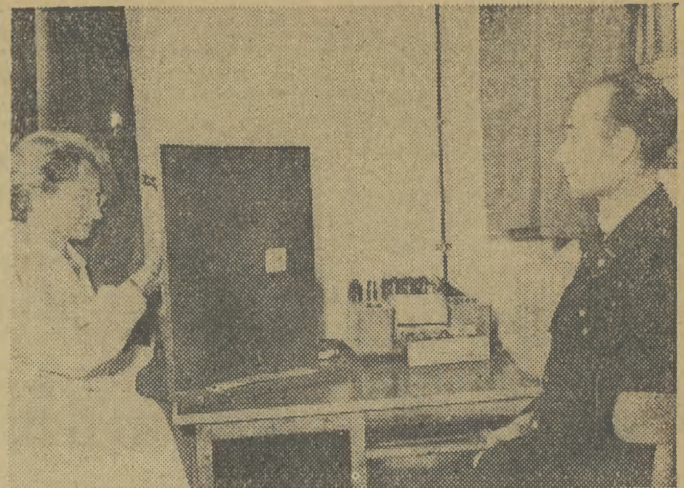
CHOINKI Z PLASTYKU.

Spółdzielnia Pracy Wytwarzającej z Tworzyw Sztucznych im. 1 Maja w Łodzi wykonała partię choinek z plastiku. Choinka choć nie jest tania (kosztuje 175 zł) na jedną wielką zaletę, że może służyć 10 i więcej lat.

CAF — fot. Miedza

Projekty planu i budżetu na 1962 rok — gotowe

WARSZAWA (PAP) Sejmowa Komisja Planu Gospodarczego, Budżetu i Finansów zakończyła debatę nad rządowymi projektami Narodowego Planu Gospodarczego i budżetu państwa na rok 1962. Tym samym trwające od blisko miesiąca intensywne prace komisji sejmowych nad ustaleniem zadań gospodarki narodowej i administracji państwowej oraz przewidywanych dochodów i wydatków państwa w roku przyszłym zostały zakończone.

Z WIZYTA W PRACOWNI PSYCHOLOGI DROGOWEJ

Przy Ośrodku Badań Rozwoju Transportu Samochodowego w Warszawie powołano do życia pracownię psychologii komunikacji drogowej. Nowa placówka, która powstała w wyniku rozpoczętej systematycznej walki z wypadkami drogowymi posiada bardzo szeroki, a równocześnie pionierski zakres działalności. Do podstawowych zadań należy przede wszystkim dokonywanie analiz pracy zawodowej kierowców samochodowych. Pracownia pragnie zająć się problemami tzw. ergonomiki — zastosowanie maszyn do człowieka, czyli w tym przypadku określenie warunków jakim odpowiadać powinien kierowca, aby jak najmniej męczył się przy pracy. W pracowni Psychologii Komunikacji Drogowej ustalono kryteria doboru kandydatów na kierowców oraz przeprowadza się badania kontrolne i badania powypadkowe. Na zdjęciu: Szybkość spostrzeżenia oraz umiejętność koncentracji uwagi powinien posiadać każdy kierowca. Widoczny na zdjęciu aparat zwany tachostokopem ma za zadanie to właściwość wykazać u kierowcy.

CAF — fot. Radziszewski

Obrady rady NATO

PARYŻ (PAP) Rada Ministrów NATO zwołała w czwartek po południu swe obrady o godzinie 14.25 GMT. Zebranie odbyło się w ścisłym gronie. Podano do wiadomości, że była kontynuowana zapoczątkowana w godzinach porannych dyskusja nad problemami wojskowymi i przesiada do aktualnych zagadnień politycznych. W pierwszej części obrad zabrali głos amerykański sekretarz stanu do spraw obrony MacNamara domagając się od krajów atlantyckich „bardziej wysiłku” w dziedzinie zbrojeń klasycznych. W drugiej części dyskusja toczyła się nad problemami Katalonii oraz Angolii i Goa.

W KILKU WIERSZACH

WARSZAWA. W przyszłym roku podejmie pracę kilka nowych telewizyjnych stacji nadawczych. Będą to telestacje w Bydgoszczy, Gdańsku, Kielcach oraz Lublinie, Zielonej Górze, Krakowie, Rzeszowie i Białymstoku.

RZESZÓW. W środę dnio obrad XV sesji Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej niektórzy członkowie delegacji państw-uczestników RWPG zwołali 14 bm. naradę w sprawie budżetu.

RZESZÓW. 14 bm. załoga wielkiego kombinatu chemicznego w Machowie k. Tarnobrzega obchodziła swój jubileusz. Wyprodukowano tu bowiem od początku br. 100-tygodniową tonę rafinowanej siarczki.

WARSZAWA. 14 bm. rozpoczęła się obrada 10-lecia Wojskowej Akademii Technicznej im. Józefa Dąbrowskiego. Zainaugurowała ją konferencja naukowo-techniczna, na którą przybył m. in.: członek Biura Politycznego KC PZPR, minister obrony narodowej — gen. broni Marian Spychalski.

WARSZAWA. Jak już informowaliśmy, w dniach 18-20 bm. odbędzie się w Stożkopolu zwyczajna sesja Światowej Rady Pokoju. Na obrady udał się do Stożkopolu pos. pos. Oślep Dąbski i Józef Ogiński-Michałowski, rektor UW Stanisław Turlejski oraz sekretarz OKP Tadeusz Strużakowski.

WARSZAWA. 14 bm. odbyło się pod przewodnictwem wiceprezesa Rady Ministrów — Juliana Tokarskiego kolejne posiedzenie komisji partyjno-rządowej do spraw miejskiego i wiejskiego budownictwa mieszkaniowego. Tematem posiedzenia był problem składowego wykorzystania terenów pod budownictwo w miastach i osiedlach.

WARSZAWA. Jaskrawe światło na stołeczni panuje w służbie dyplomatycznej NRD rzucanej faktami i dane, które podała do wiadomości 14 bm. na konferencji prasowej ambasador NRD w Polsce — Richard Gypner. Materiały zawierają dane i dokumenty o 183 byłych dyplomatach hitlerowskich obecnie pozostających w służbie rządu bońskiego.

Już jutro rozpoczynamy druk fragmentów nowej książki Władysława Machejka

»Mała wojna w Polsce Południowej«

Szeroki program współdziałania ZMS i NOT w Krakowskim

(Inf. wł.) Wczoraj odbyła się w Krakowie narada aktywistów ZMS-owskiego i technicznego naszego województwa, poświęcona programowi współdziałania ZMS i NOT w nadchodzącym roku.

W naradzie tej ZMS reprezentowali: I sekretarz KW ZMS J. Najdek, sekretarz E. Robak, kierownik wydziału młodzież robotniczej J. Broniek, członkowie Rady Klubów Techniki przy KW ZMS, kierownicy sekcji zainteresowanej pracą przy ZBMIA Kraków, przy AZPB Andrychów i kilku innych zakładach. Natomiast ze strony NOT udział wzięli: przewodniczący Wojew. Komitetu Porozumiewawczego NOT Inż. E. Iwaniewicz, członkowie Prezydium WKP NOT oraz przewodniczący zarządów Oddziałów Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT.

Problematyka narady? Omówienie zadań obydwu organizacji — ZMS i NOT — w związku z potrzebą społecznych aktywizacji młodej kadry technicznej, jeśli idzie o działalność zarówno gospodarczą, jak i polityczną.

Rozważano możliwość współdziałania pomiędzy ZMS i kołami zakładowymi SNT NOT na terenie przemysłowym, dyskusja omawiała sprawy takie, jak organizowanie odczytów popularno-technicznych dla robotniczej młodzieży, spotkań z wybitnymi specjalistami; prowadzenie konkursów racjonalizatorskich; podejmowanie konkretnych inicjatyw, służących ujawnianiu rezerw produkcyjnych. Obydwoje organizacje dopomogą — by umożliwić politeczniczną nauca — w urzędzeniu i wyposażeniu gabinetów technicznych na terenie szkół, którym opiekują się ich zakłady pracy.

Zakładowe Koła NOT przydzielą brigadom, współzawodniczącym o tytuł BPS — społecznych

Uchwała Zgromadzenia UZE

PARYŻ (PAP) W czwartek Zgromadzenie Udziałników Europejskiej uchwały do rozważenia, wywołająca nadzieję na realizację do wszelkich wysiłków, aby zapewnić przyjęcie W. Brytanii do Wspólnoty Rynku. Uchwała w tej sprawie oświadcza także, że poszczególne rządy UZE powinny się starać niedopuszczyć do osłabienia „integracji europejskiej”.

Na posiedzeniu czwartkowym, ostatnim podcaż obecnym sesji Zgromadzenia UZE, przemawiał m. in. wiosk minister spraw zagranicznych, Segni. Oświadczył on, że „próba ogólnego solidarności europejskiej” jest sprawa Berlina.

Dodatkowe pociągi w okresie świątecznym

DOKP w Krakowie zawiadoma, że w przewidywanym wzmocnieniu przejadów od 21 grudnia br. do 2 stycznia 1962 r. uruchamia następujące dodatkowe pociągi pasażerskie:

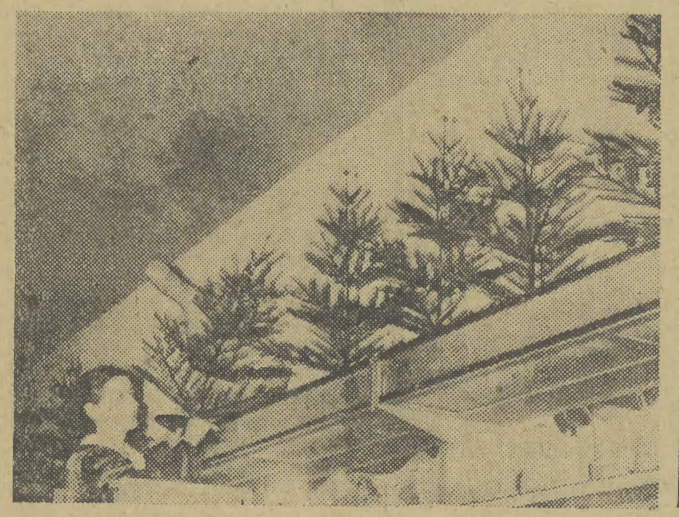
- 1) Dod. poc. osob. Warszawa Gł. (20.40) — Kraków Gł. (4.18) w dniach 22, 23, 26, 27, 30. XII. 1961 r. 1. I. 1962 r.
2) Dod. poc. osob. Kraków (20.45) — Warszawa Gł. (4.12) w dniach 22, 23, 26, 27, 30. XII. 1961 r. 1. I. 1962 r.
3) Dod. poc. osob. Warszawa Wsch. (19.48) — Zagórz (10.10) w dniu 23. XII. br.
4) Dod. poc. osob. Zagórz (18.53) — Warszawa Wsch. (10.31) w dniu 26. XII. br.
5) Dod. poc. posp. Szczecin (16.52) — Rzeszów (9.30) w dniach 22, 23, 26, 27, 30. XII. br.
6) Dod. poc. posp. Rzeszów (18.00) — Szczecin (8.30) w dniach 23, 26, 27. XII. b. 1. I. 1962 r.
7) Dod. poc. osob. Gliwice (13.25) — Rzeszów (18.57) w dniach 22, 23, 26, 27, 30. XII. br.
8) Dod. poc. osob. Rzeszów (15.00) — Gliwice (21.25) w dniach 22, 23, 26, 27. XII. 1961 r. 1. I. 1962 r.
9) Dod. poc. osob. Gdynia (22.25) — Kraków (10.15) w dniach 22, 23, 26, 27, 30. XII. 1961 r.
10) Dod. poc. osob. Kraków (19.48) — Gdynia (6.24) w dniach 22, 23, 26, 27. XII. 1961 r. 1. I. 1962 r.
11) Dod. poc. osob. Jelenia Góra (18.15) — Kraków (4.10) przez Wałbrzych-Nysę w dniu 23. XII. 1961 r.
12) Dod. poc. osob. Kraków (22.25) — Jelenia Góra (8.33) przez Nysę-Wałbrzych, w dniu 26. XU

(58) Dod. poc. posp. Wrocław (18.40) — Przemysł (4.37) (dotychczas kursujący z Krakowa do Przemysła), w dniach 21, 22, 23, 26, 27. XII. 1961 r.

14) Dod. poc. posp. Przemysł (23.23) — Wrocław (8.22) (dotychczas kursujący tylko do Krakowa) w dniach 21, 22, 23, 26, 27, 30. XII. 1961 r. Niezależnie od uruchomienia wyżej wymienionych pociągów dodatkowych zostanie wstrzymane w dniach od 24 do 26 grudnia 1961 r. kursowanie niektórych pociągów ruchu towarowego i podmiejskiego jako zbędnych. Dlatego przed udaniem się w podróż w tych dniach, wskazane jest zaznajomienie się we własnym interesie z ogłoszeniami w tej sprawie na wszystkich stacjach kolejowych.

Dr Iwanowa w Krakowie

(Inf. wł.) Przebywająca w naszym mieście dr M. A. IWANOWA, kierownik Katedry Ekonomii Politycznej Instytutu Medycznego w Moskwie — w sobotę dnia 16 grudnia o godz. 10 wygłosi w Muzeum Lenina odczyt pt. „Drogi rozwoju białej materialno-technicznej komunizmu”. Dr Iwanowa w czasie swego pobytu w Krakowie spotka się z aktywnym TWP w Krakowie i w Bochni, odwiedzi również miejsca związane z pobytami Lenina w Poroninie i Zakopanem.

KROTKO ze swiata

ZAKONCZYLA SIĘ NARADA PRACOWNIKÓW ROLNICZA W MOSKWIE

MOSKWA. W czwartek zakończyła się narada pracowników rolnictwa strefy niezarobkowej Federacji Rosyjskiej.

ROZPOCZĘŁA SIĘ RADA NAJWIŹSZEJ RFSRR

MOSKWA. W czwartek 14 bm. rozpoczęła się w Wielkim Pałacu Kremleskim, w sesji Rady Najwyższej Federacji Rosyjskiej piątej kadencji.

Porządek dzienny obejmuje sprawy: państwowy plan rozwoju gospodarki narodowej Federacji Rosyjskiej na rok 1962; budżet Federacji na rok 1962; jak również projekt ustawodawstwa budżetowego Federacji i wchodzących w jej skład republik autonomicznych oraz terenowych rad delegatów ludu pracującego.

PRZED WIZYTA KENNEDY'EGO W WENEZUELI

NOVY JORK. Z depeszy korespondenta Associated Press w Caracas wynika, że policja w stolicy Wenezueli ma pełne ręce roboty przed zbliżającą się wizytą prezydenta Stanów Zjednoczonych.

Na murach Caracas pojawiły się napisy: „Kennedy wynoś się! W mieście eksplodują bomby.”

AMBASADOR CHRL W KAIRZE ZŁOŻYŁ WIZYTĘ BEN KHEDDIE

KAIR. Ambasador CHRL w Kairze złożył wizytę byłemu premierowi TRRA Ben Kheddie i przeprowadził z nim przyjacielską rozmowę.

EL KOUDSI PRZEWODNICTWEM SYRII

PARYŻ. W czwartek rano odbyły się w Syrii wybory nowego prezydenta Republiki. Został nim Nazem El Koudsi. Współubiegający się o tę funkcję deputowany Khaled El Azem wycofał swą kandydaturę na posiedzeniu parlamentu jeszcze przed głosowaniem.

STANY ZJEDNOCZONE DOKONAŁY NOWEJ EKSPLOZJI JADROWEJ

NOVY JORK. Jak podaje agencja UPI, Stany Zjednoczone dokonały kolejnej podmiejnej eksplozji ładunku atomowego. Doświadczanie przeprowadzone zostało na poligonie w stanie Nevada.

NOTA PORTUGALI DO INDI

LONDYN. Korespondent Reutersa w Delhi pisze, że Portugalia przesłała rządowi Indyi listy do pośrednictwem ambasady brazylijskiej (która reprezentuje interesy portugalskie w Indiach) notę w sprawie Goa.

Rzecznik indyjskiego MSZ oświadczył, że nota zawiera pewne sugestie w sprawie Goa. Nota ma charakter poufny i treści jej nie podano.

W ALGERII

PARYŻ. W ciągu środy ofera bandyckich napadów ultraradycznych 5 zabitych i 18 rannych Algierczyków. Zamachów dokonano w Algierze, Oranie i Bone. Poza tym wybuchło wiele bomb piąstokowych, które spowodowały poważne szkody materialne.

Pomyślne zakończenie rozmów amerykańsko-radzieckich

18 państw w składzie komitetu rozbrojeniowego

NOVY JORK. (PAP).

W Nowym Jorku zakończyły się radziecko-amerykańskie rozmowy w sprawie składu Komitetu Rozbrojeniowego, które prowadzone były zgodnie z rezolucją

XVI sesji Zgromadzenia Ogólnego NZ z 28 listopada.

Wspólny projekt rezolucji radziecko-amerykańskiej opracowany w czasie rozmów przewiduje utworzenie komitetu rozbrojeniowego w składzie 18 państw, w tym 5 państw socjalistycznych: Związek Radziecki, Czechosłowacja, Polska, Bulgaria i Rumunia, 5 państw bloku zachodniego: Stany Zjednoczone, W. Brytania, Francja, Kanada, i Włochy oraz 8 innych państw: Birma, India, ZRA, Egipt, Nigeria, Brazylia, Meksyk i Szwecja.

Uczestnicy rozmów konsultowali się również z innymi delegacjami. Rozmowy zakończyły się pomyślnie i opracowany został wspólny projekt rezolucji ZSRR i USA, który przedstawiony został Komisji Politycznej Zgromadzenia Ogólnego NZ. Jak wiadomo, komisja ta przetrwała dyskusję nad sprawą zbrojenia, rozbrojenia i oceniła, że w wyniku dwustronnych rozmów radziecko-amerykańskich. W pierwszym dniu, tj. 15 listopada br. kiedy komisja polityczna rozpoczęła dyskusję nad sprawą powszechnego i całkowitego rozbrojenia, delegacja radziecka wysunęła konkretne propozycje w sprawie utworzenia efektywnego organu roboczego w ramach ONZ, który mógłby przystąpić do praktycznej i skutecznej pracy, nie odkładając sprawy do szuflady.

Wspólny projekt rezolucji przewiduje, by Zgromadzenie Ogólne ONZ niezwłocznie rozpatrzyło sprawozdanie komitetu rozbrojeniowego, gdy tylko będzie osiągnięte porozumienie o powszechnym i całkowitym rozbrojeniu pod efektywną kontrolą międzynarodową.

W kolach delegacji radzieckiej z zadowoleniem przyjęto osiągnięcie porozumienia w sprawie wspólnego projektu rezolucji.

Jednocześnie podkreśla się, że nie należy zapominać, iż polityka mocarstw zachodnich, obciążona na wysięg zbrojeń bez precedensu w historii, pozostaje bez zmian.

Jeżeli chodzi o próby nuklearne, dokonywane pod ziemią, rząd radziecki wypowiedział się za ustanowienie moratorium na tego rodzaju doświadczenia aż do chwili utworzenia odpowiedniego systemu kontroli jako składowej części międzynarodowego systemu kontroli nad realizacją programu powszechnego i całkowitego rozbrojenia. Wnosząc takie propozycje, Związek Radziecki zmanifestował gotowość rezygnacji z przeprowadzenia doświadczeń z bronią jądrową niezależnie od tego, że przeprowadził on znacznie mniej próbnych eksplozji niż mocarstwa zachodnie — USA, Anglia i Francja.

Należy jednak ubolewać, że rządy mocarstw, od których zależy rozwiązanie problemu zaprzestania wszelkich doświadczeń nuklearnych — Stanów Zjednoczonych, Anglii i Francji nie ustosunkowały się pozytywnie do propozycji radzieckich. Zamiast szukać porozumienia na podstawie zaproponowanej przez Związek Radziecki moratoria zachodnie znów podjęły próby przewiększania rokowania na dawną drogę, która już poprzednio doprowadziła do impasu.

Biorąc pod uwagę względy umocnienia obronności własnej ojczyzny, bezpieczeństwa narodu radzieckiego i innych milijarów pokoi narodów, rząd radziecki zamuszy bezdziejnie powiązanie przedporozumienia w Związku Radzieckim doświadczeń z bronią jądrową, ażeby stało utrzymywane w odpowiednim poziomie obronności kraju. Jednocześnie rząd radziecki nadal dokaładnie będzie wszelkich wysiłków, ażeby doprowadzić do porozumienia w sprawie zakazu wszelkich doświadczeń z bronią jądrową.

Oczywiście rzeczniczka departamentu stanu USA wystąpił w obronie Heusingera. Trzeba bronić „swojego” człowieka. Prasa zachodnia w komentarzach do radzieckiej noty, nie zajmuje się jednak udowadnianiem niewinności Heusingera. Byłoby to trudne. Stara się tylko przekonać, że Stany Zjednoczone nie mają już obowiązku wydać Heusingera, bo odpowiednio porozumienia o ekstradycji przestępstwa wojennych uległy przedawnieniu. Jest to pośrednim przyznaniem, że do odpowiedzialności. Za plany Heusingera także.

Jan PELCZARSKI

Nowy prezydent Szwajcarii

GENEWA (PAP)

Na wspólnym posiedzeniu obu izb parlamentu szwajcarskiego prezydentem na następny rok wybrany został dotychczasowy minister obrony Paul Chaudet. Nowy prezydent Szwajcarii zatrzyma tekt ministra obrony.

Przeciwko utworzeniu wspólnego dowództwa NRF i Danii w rejonie Bałtyku

Protest Polski

WARSZAWA (PAP) Dyrektor departamentu MSZ, ambasador E. J. Milnikiel poprosił w dniu 13 grudnia 1961 r. ambasadora Da-

DEMONSTRACJE ANTYAMERYKANSKIE W SANTO DOMINGO

HAWANA. Od dwóch dni trwa w Santo Domingo, stolicy Republiki Dominikańskiej, burzliwe demonstracje antyamerykańskie. W środę konsul generalny USA zmuszony był zamknąć na „nieokreślony czas” wydział wiz. Agencja Prensa Latina donosi, że samochód konsula amerykańskiego w Santo Domingo został rozbity przez demonstrantów. Wzrosła on okrzyki przeciwko ingerencji USA w sprawy wewnętrzne Dominikany i przeciwko próbom Stanów Zjednoczonych udzielenia poparcia reżimowi dyktatorskiemu.

L. Breżniew udał się z wizytą do Indii

MOSKWA (PAP)

W czwartek rano przewodniczący Prezydium Rady Najwyższej ZSRR Leonid Breżniew odleciał specjalnym samolotem „IL-18” z Moskwy do Indii. Breżniew udał się do Delhi z wizytą oficjalną na zaproszenie prezydenta Indii dra Prasada.

Breżniewowi towarzyszą zastępca przewodniczącego Prezydium Rady Najwyższej ZSRR Turabai Kulatov, zastępca ministra spraw zagranicznych ZSRR Jakub Malik i inne osobistości.

Z komisji Politycznej ONZ

Oświadczenie rządu ZSRR

NOVY JORK (PAP) Stali przedstawiciele Związku Radzieckiego w ONZ, wiceminister W. Zorin odczytał w czwartek na posiedzeniu Komisji Politycznej ONZ oświadczenie rządu radzieckiego.

Pragnąc że wszystkich sił przyczynić się do jak najszybszego rozwiązania problemu powszechnego i całkowitego

W Katowice młmo zakulisowej działalności Wielkiej Brytanii i Francji wojska Narodów Zjednoczonych prowadzą generała ofensywe przeciwko oddziałom samowolnego prezydenta Zomba. Na zdjęciu: oddział żołnierzy Balauba, szerepu zdecydowanie wrogłego reżimowi Zomba, na pozycjach. Zwraca uwagę fakt, że podczas kiedy oddział Zomba przy pomocy lukow i zatrutych strzał.

ni p. Joachima Zytphen-Adelera i zakomunikował mu stanowisko rządu polskiego w związku z podaniem wspólnego dowództwa NRF i Danii w rejonie Bałtyku.

Ambasador Milnikiel podkreślił, że rząd PRL widzi w tym fakcie wyraz dalszej ekspansji militarysty zachodniemieckiej, którego agresywne plany są wyraźnie skierowane na wschód i na Bałtyk. Militarysty zachodniemieckiej wykorzystają wspólnie dowództwo NRF i Danii w rejonie Bałtyku dla swoich rewizjonistycznych celów i dla dalszego umocnienia swych wpływów na politykę bloku zachodniego. Utworzenie wspólnego dowództwa NRF i Danii pogorszy niewątpliwie sytuację w rejonie Morza Bałtyckiego. Rząd Polski rezerwuje sobie pełne prawo do podjęcia takich kroków w interesie bezpieczeństwa swego kraju, jakie w porozumieniu ze swymi sojusznikami uzna za celowe.

Opublikowany komunikat stwierdza, że trzej księżęta podkreślili konieczność wykonania przez wszystkie strony założeń komunikatu po spotkaniu w Zurychu i Hin Hop zgodnie ze wskazaniami króla, który polecił księciu Souvanna Phouma utworzenie rządu.

Narada księząt laotańskich

VIENTIANE (PAP) W czwartek na spotkaniu trzech księząt laotańskich uzgodniono, że następane spotkanie odbędzie się w końcu grudnia w Vientiane. Celem będzie praktyczne rozwiązanie sprawy utworzenia tymczasowego rządu koalicyjnego Laosu.

Wysokie zwycięstwo hokeistów Finlandii

W fińskiej miejscowości Tampere odbyło się międzynarodowe spotkanie hokejowe Finlandia - NRD. Wysokie zwycięstwo odnieśli Finowie 10:3 (2:0, 2:1, 6:2).

Dwa spotkania

Grupa dziewczynk z zainteresowaniem przyglądała się skomplikowanemu ewolucyjnie wykonywanym przez ich koleżanki na poręczach. Przewodząca młodzieżową szkołę gimnastyczną przy ówczesnym OWKS-ie p. Helena Rakoczy zwróciła na to moją uwagę: „Oto do czego doprowa dza systematyczna gimnastyka: ta dziewczynka jeszcze niedawno nie potrafiła prawidłowo wykonać najprostszego ćwiczenia”. Takie było pierwsze moje spotkanie z 14-letnią podwczas Bogusią.

„Wyberamy 10 Asów”

Dziś zamieszczamy następną sylwetkę spośród 50 najlepszych. Nasi Czytelnicy wybierają z nich jak wiadomo, 10 Asów. Zastanówcie się więc kto Waszym zdaniem jest najlepszy. Czekamy na Wasze listy z odpowiedziami. Listy prosimy adresować „Gazeta Krakowska” lub „Tempo” — Kraków, ul. Wielopole 1 z dopiskiem na kopercie „Konkurs 10 Asów”.

KUPON KONKURSU LEBISCFU GAZETY KRAKOWSKIEJ

Form for the 10 As competition, including a list of names and a section for the winner's name and address.

Tow. Jan Rejman

Wieloletni i zasłużony działacz społeczny — członek Dzielnicowego Komitetu Frontu Jedności Narodu Zwierzyniec — przewodniczący Obwodowego Komitetu Frontu Jedności Narodu nr 45 — przewodniczący Komitetu Blokowego nr 11, odznaczony Złotą Odznaką Społeczna miasta Krakowa, zmarł dnia 13 grudnia 1961 r.

Jan Rejman

Walka o niezłomną ideowość na równi z działalnością społeczną była treścią Jego życia. Pogrzeb odbędzie się dnia 15 grudnia 1961 r., o godz. 15, w domu pogrzebowego na Cmentarzu Rakowickim.

SPORT

130 tys. turystów zagranicznych odwiedziło nasz kraj

130 tys. turystów zagranicznych odwiedziło w br. nasz kraj; w porównaniu z ub. r. stanowiło to wzrost o przeszło 30 tys. osób. Z krajów Europy zachodniej i zamorskich — z których gościliśmy łącznie 90 tys. cudzoziemców — najwięcej przyjadło zantawano ze Stanów Zjednoczonych i Kanady (20 tysięcy), a także z Francji, Anglii i NRF. Dość pokazną grupę odwiedzających stanowili w br. przedstawiciele naszej Polonii zagranicznej. Z krajów socjalistycznych najwięcej turystów przyjechało do nas z Czechosłowacji, ZSRR i Węgier. Wpływy dewizowe Obrębiu z turystyki zagranicznej sięgają w br. ok. 3 mln dolarów.

W wycieczkach zagranicznych Orbisu, m. in. do Związku Radzieckiego, Czechosłowacji, Bulgarii i NRD uczestniczyli w br. blisko 30 tys. turystów (w ub. roku 24 tys.). Z imprez turystyczno-krajoznawczych urządzanych w kraju skorzystało 700 tys. osób.

Na rok przyszły Orbis zapowiada wiele nowości zwłaszcza w turystyce zagranicznej. Jedną z nich będzie obniżenie dolnej granicy opłat za pobyt turystów zagranicznych w Polsce (najniższa stawka wyniesie 4 dolary dziennie).

Zwycięstwo koszykarek AZS Koszykarki warszawskiego AZS wygrały wczoraj mecz z zespołem SKA Leningrad 73:70. Warszawki odpały jednak z dalszych gier o Puchar Europy.

Puchar Europy w koszykówce W Berlinie rozegrane zostało 611 minicyklo spotkanie z cyklu rozgrywek o Puchar Europy, w koszykówce mężczyzn. W meczu tym mistrz NRD zespół Wissenschaft Berlin przegrał z węgierskim zespołem Honved Budapeszt 68:84 (34:41).

Piłkarze Weaier zremisowali z Chile Rozegrano w Santiago rewantów mecz międzypaństwowy spotkanie piłkarskie Chile — Węgry zakończyło się wynikiem bezbramkowym 0:0.

Rok urodzajów

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 1) nowski był gotowy na 3 miesiące przed terminem. I wreszcie 4 Wielki Piec oddajemy do produkcji na 16 dni przed terminem. Przez skrócenie okresu budowy samego działającego pieca martenowskiego umożliwiliśmy dodatkowe wyprodukowanie stali wartości 150 mln złotych. Przedterminowe oddanie do użytku 4 Wielkiego Pieca przyniesie dodatkowe naszej gospodarce surdówko o wartości około 40 mln złotych.

Oczywiście te osiągnięcia stały się możliwe dzięki pełnej koncentracji środków na tych obiektach. Ale można powiedzieć, że podobne rezerwy przedterminowej realizacji inwestycji są znacznie większe. Jeżeli np. dostawy uzurządzeń i dokumentacji byłyby wyprodukowane (a zdarzają się wypadki kilkumiesięcznych nieby z opóźnieniami), to można by znacznie więcej uzyskać na tym odcinku. Poza tym konieczna jest jakaś stabilizacja w planowaniu, która umożliwiłaby systematyczniejszą (bez specjalnych tryków i nadmiernych wysiłków) pracę w naszym przedsiębiorstwie.

Rzeczą istotną przy omawianiu naszych osiągnięć — mówi i sekretarz KZ tow. Polek — jest wskazanie na rolę i znaczenie właściwie zorganizowanego i na zdrowych zasadach opartego współzawodnictwa pracy, zobowiązania i systematycznej mobilizacji wychowawczej. Najwyższej widmy chociażby na przykładzie 4 Wielkiego Pieca. Cały kierunek pracy organizacji partyjnej w ostatnim okresie nastawiony był na maksymalną mobilizację załogi, na pomoc w bieżącym rozwiązywaniu trudności i przeszkód. Wspólne egzekutywy POP organizowane przez Komitet Zakładowy, starannie przygotowywane zobowiązania, bieżąca kontrola wykonania postawionych zadań — to niektóre tylko z licznych form stosowanych w tym okresie przez Komitet Zakładowy.

Ogromną wagę przykładałmy do aktywnej działalności wszystkich członków partii, do pracy grup partyjnych. Tak np. grupa partyjna ze ZRI tow. Małka, która wykonywała prace torowe na stacji zdawczej miała kłopoty z Elmontem, który nie dotrzymał terminu w zakresie robót elektrotechnicznych. Towarzysze z grupy Małka na swoim zebraniu ostro postawili ten problem i wyszli z wnioskami do egzekutywy OOP ZRI, która z kolei doprowadziła do wspólnego przedsięwzięcia z egzekutywą „Elmontu”. Razem łatwiej było się dogadać. Sprawy załatwiono. Warto przy okazji dodać, że w okresie najbardziej nam potrzebnych prac przyjeżdżamy na Wielkich Piecach do partii 30 nowych kandydatów...

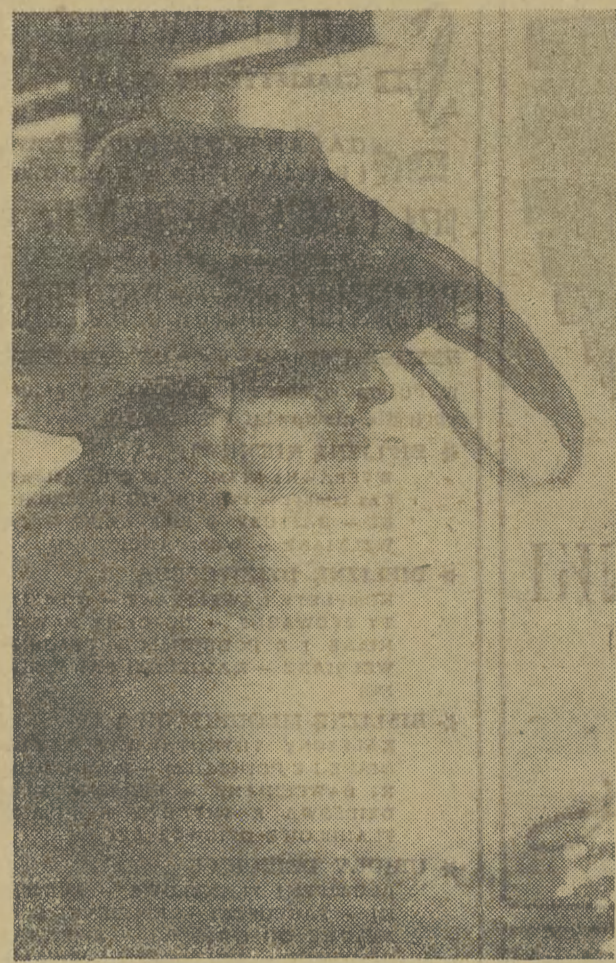
Wiele troski i uwagi poświęcił Komitet Zakładowy problemom bhp i socjalno-bytowym — nadmieniał dr Fl-

Nasz komentarz Europejskie plany

Nietrudno znaleźć wspólne nici, które łączą dwa fakty z ostatnich dni: notę rządu radzieckiego do rządu USA w sprawie wydania zbrodniarza wojennego Heusingera i toczące się w Paryżu obrady rady NATO. Łączy je choćby sama osoba b. hitlerowskiego generała, który kiedyś opracowywał plany podboju Europy, a dzisiaj powinien ponieść odpowiedzialność za popełnione zbrodnie. Nota domaga się jego ekstradycji. Równocześnie Heusinger zajmuje poczesne miejsce wśród obradujących w Paryżu przedstawicieli NATO. O ile to zbieżność, związana z osobą Heusingera, można uznać za przypadkową, to nie przypadkowa jest bynajmniej zależność planów i polityki paktu atlantyckiego od ludzi, którzy kiedyś służyli Hitlerowi.

Niedawno ukazała się w USA książka amerykańskiego obywatela pt. „Nowe Niemcy i starzy hitlerowcy”. Autor książki, T. H. Tetex, zajmował się śledzeniem i zbieraniem dokumentacji zbrodni hitlerowskich, dokonanych w czasie drugiej wojny światowej. Z tej racji, jak żaden obywatel Stanów Zjednoczonych, zna historię ponurych lat hitlerowskiego panowania w Niemczech. I jak żaden z obywateli rozumie rzeczywistość dzisiejszych Niemiec zachodnich. Nie tu miejsce na streszczenie książki Tetexa. Warto jednak przytoczyć konkluzję do jakiej dochodził autor. Stwierdza on, że na Zachodzie wychowała się dzisiaj Adenauera jako bojownika zbrojnego Europy. Nie jest to jednak ułamek dowodem, że Kadry hitlerowskiej rasy panów przekształciły się w społeczność współpracujących Europejczyków. Autor przytacza wiele dowodów na to, jak cały aparat państwowy Niemieckiej Republiki Federalnej opianowany został przez byłych hitlerowców i stwierdza: „Oni mówią o Europie”, myślą o wielkich Niemcach, Ostatecznie Hitler też w swych proklamacjach głosił idee nowej Europy”.

Jan PELCZARSKI

CZWARTY WIELKI PIEC W CYFRACH

1716 m³ objętości — to liczba obrazująca wielkość nowego, czwartego z kolei Wielkiego Pieca w Hucie im. Lenina. Jest to największy w środkowej Europie tego rodzaju obiekt. Wielki Piec nr 4 ma 73 metry wysokości, a więc jest niewiele niższy od wleży kościoła Mariackiego. Warto zaznaczyć, że największy z dotychczas oddanych do użytku, trzeci WP w Hucie im. Lenina, ma 1.383 m³ pojemności.

15 tysięcy ton waży całość konstrukcji i urządzeń 4 Wielkiego Pieca.

34 km torów kolejowych z 216 rozjazdami oraz 3 waduki trzeba było zbudować, aby 4 WP mógł funkcjonować sprawnie i bez przestoju.

97 różnych obiektów składa się na kompleks urządzeń 4 WP. Jak z tego widać, jest to po prostu oddzielna, wielka fabryka surówki. Wymienimy kilka z najważniejszych obiektów, jak: nagrzewnice, odpylniki, piłki, elektrofiltry, maszynownia, estakada zasobników, most pochyły, urządzenia załadunkowe; a także obiekty towarzyszące: pompownie wody przemysłowej, rozmrzalnia wagonów, maszyna rozlewnicza, urządzenia energetyczne, składowiska rudy, itd., itd.

1200 mln złotych kosztowała budowa 4 WP. Dużo? Dużo! Jak dużo pomoże nam to sobie wyobrazić dotychczasowy koszt budowy stutysięcznego miasta — Nowej Huty. Wynosi on ca 2800 milionów złotych. A więc za mniej więcej dwa i pół takiego Wielkiego Pieca można zbudować drugą Nową Hute.

Ale nie bójcie się! Szybko, bardzo szybko czwarty Wielki Piec w Kombinacie im. Lenina odda „z nawłazką” co „pożar!” w okresie swojej budowy z budżetu państwa. Czy wlecie, że rozpalecie ognia w WP nr 4 na 16 dni przed terminem (w wyniku realizacji zobowiązania zalogi) da naszej gospodarce dodatkowo ok. 20 tysięcy ton surówki, co stanowi już wartość 40 milionów złotych! Po stokroć opłacają się takie inwestycje.

4.500 ludzi brało równocześnie udział w robotach w końcowej fazie budowy 4 WP. Pracowano na zmianę całą dobę, z ogromną ofiarnością i zapalem, z pełnym poświęceniem. Dlatego nie żałujmy im. Budowniczym Socjalistycznego Kombinatu, słów uznania. Zasłużyli, uczciwie zasłużyli sobie na podziw i wdzięczność narodu.

T. CZ.

Nie stał mi wyobraźni, żeby przewidzieć los ministra komunikacji, który by, w obliczu zastraszającej serii katastrof na kolei, wydał deklarację, zawierającą oświadczenie, że jest on wrogiem wypadków, a zwolennikiem ich braku. Ministra, który by wezwał kolejarzy, żeby — panie dzieciu — starali się, iżby katastrof nie było, po czym podjął trud uzasadniania, czemu jest lepiej, gdy katastrof nie ma, a gorzej, gdy są.

Po wielu miesiącach, licząc od momentu, kiedy zaczęła się seria procesów adwokatów, po dziesiątkach, jeśli nie setkach artykułach prasowych, odezwała się wreszcie egzekutywa centralnego samorządu, by stwierdzić, że... bardzo jest źle, kiedy ludzie wpadają pod pociąg.

Powiada więc Wydział Wykonawczy, iż fakt, że niektórzy adwokaci kradną, oszukują, lub wyki-dują, świadczy o „niezdrowym lub wręcz amoralnym stosunku niektórych członków zawodu do zagadnienia porządku prawnego w Polsce”.

Święta prawda, a i stylizycznie ładnie ujęta. Egzekutywa Rady Adwokackiej stwierdza też autorytatywnie, że obowiązkiem adwokata jest dbać o to, żeby założenia ustrojowe i porządek prawny były przestrzegane.

Prawda i stylizowanie poprawnie ujęta. Dalej Wydział Wykonawczy daje wyraz przekonaniu, że naruszenie przez adwokata prawa musi polegać za sobą represje, że odbija się ujemnie na interesach adwokatury, jako całości, tworząc negatywne, uciążliwe poglądy o jej moralności w ogóle.

Odbija się — jako żywo. Tu adwokacki samorząd idzie dalej i deklaruje

Fakty i konfrontacje

PRECZ z wykołajaniem się POCIĄGÓW!

urbi et orbi, że potępił adwokatów — przestępców kryminalnych i wzywa do wyeliminowania takowych z adwokackiej społeczności. Wreszcie apeluje, aby palestranci... nie łamali prawa i kodeksu etyki zawodowej, jednocześnie zalecając radom adwokackim dyskusje... nad wyrażonymi w tej uchwale poglądami.

Trudno jest nie zgodzić się z Wydziałem Wykonawczym NRA, że adwokaci nie powinni łamać prawa. Ale...

Dobre obyczaje życia społecznego i zawodowego w Polsce i w ogóle cywilizowanego świecie nie znajdują nawyku apelowania do jakiejś grupy zawodowej czy społecznej, żeby nie

kradła, nie oszukiwała i nie nadużywała profesjonalnej pozycji. Reprezentowanie takiego poglądu przez różne samorządowe i inne reprezentacje zakładu jest samo przez się. Nie istnieje tym bardziej obyczaj uzasadniania tak truistycznych przekonań. Bywają bowiem poglądy takie, których samo publiczne wypowiedzianie implikuje ich dyskuszynność — inaczej trudno sobie wyo-

być zwolennikiem takowej, to według mnie dokument myślny i niekorzystny dla adwokackiego samorządu pozycji. Jest bowiem świadectwem zajęcia źle pojętej postawy obronnej, miast ofensywnej. Pasywnej, a nie czynnej.

Boć przecie rzecz nie w tym, by samorząd ukazywał czyste intencje i lokował się na pozycjach niesprzeczających przestępczości. Gdyby ktokolwiek miał żywić jakieś wątpliwości w tej materii — adwokaci, władze czy społeczeństwo taka rada adwokacka już traciłaby prawo i rację istnienia.

Oczekując niecierpliwie oficjalnej reakcji władz adwokatury na łańcuch powszechnie znanych faktów, można było spodziewać się nie werbalnego potępienia rzeczy, do których negatywny stosunek każdego uczciwego człowieka (niekoniecznie uczciwego z profesji i pozycji zawodowo-społecznej) jest zrozumiały samo przez się — ale deklaracji powiadającej, że ilość wypadków natury kryminalnej przeszła w pewną jakość, godną rzeczowego zbadania i konkretnego przeciwdziałania. Ze samorząd adwokacki uznaje, iż jest już czas i potrzeba na wyciągnięcie ogólnych wniosków, badanie elementów łączących poszczególne zjawiska przestępcze. Ze taki i taki jest pogląd adwokackiej egzekutywy na przyczyny czarnej serii adwokackich nadużyć. I że ustalenie źródeł i okoliczności powstawania adwokackiej przestępczości umożliwia proponowanie takich to i takich środków zaradczych, wśród których o karaniu sprawców nawet się nie mówi, bo to rzecz oczywista. Powiada się zaś o konkretnych posunięciach zmierzających do zwalczania podłoża, na którym adwokacka przestępczość wyrasta, warunków i okoliczności, które takowej sprzyjają.

Tego oczekiwaliśmy. I pełni zawodu wyrażamy tu przekonanie, że klepska przysługująca samorządowi adwokackiemu sobie samemu i całej palestrze, rezerwując dla siebie pasywne deklaracje, a pociągając ofensywnie zostawiając władzom pozaadwokackim.

Pociągi nie przestają się wykołajać od tego tylko, że ministrowie komunikacji są przeciwni takiemu ich prowadzeniu się.

REM.

XX-lecie PPR Studenckie rajdy szlakami walk partyzanckich

Krakowscy studenci przygotowali własny, ciekawy program obchodów XX-lecia PPR. Na Akademii Medycznej już się odbyła poświęcona XX-leciu wieczornica; rozpoczynają się prelekcje i spotkania z działaczami PPR w klubach studenckich. Ogół słuchaczy Politechniki Krakowskiej oraz Wyższej Szkoły Rolniczej zorganizuje także spotkanie na swoich uczelniach jeszcze w drugiej dekadzie grudnia. Teatr 38 zapowiada własny program poetycki, oparty na tekstach z lat walki podziemnej.

W styczniu odbędzie się w klubie „Pod Jaszczurami” studencki wieczór poświęcony rewolucyjnej. W lutym — przegląd filmów dokumentalnych w „Rotundzie”. Klub „Pod Jaszczurami” wkrótce zaprosi na cykl prelekcji, ilustrujących działalność PPR w czasie okupacji i po wyzwoleniu. Tutaj również studenci spotkają się z byłymi partyzantami — uczestnikami walk GL-owskich w naszym regionie.

Natomiast w wiosną krakowska Rada Okręgowa ZSP zorganizuje studencki rajd szlakami walk partyzanckich grupy AL im. Waryńskiego. Trasa poprowadzi poprzez Kreszowice, Tenczynkę na Turbaczu. W wędrowce udział wezmą również studenci z innych miast uniwersyteckich. Po drodze rajdowcy zamierzają odwiedzić ludzi, którzy bądź walczyli kiedyś w szeregach grupy, bądź udzielił jej pomocy. Na zakończenie rajdu — spotkanie z AL-owcami w którym z miast powiatowych, przy udziale tamtejszej ludności.

Jak się dowiadujemy, krakowscy studenci wezmą też udział w rajdzie szlakami walk i grupy GL im. Franka Zubrzyckiego w lasach piotrkowskich (woj. łódzkie) oraz w zgromadzeniu młodzieży (nie tylko studenckiej) w lasach parczowskich na Lubelszczyźnie. (ses)

W sprawie łączenia wydziałów kultury

Zarządzenie prezesa Rady Ministrów w sprawie łączenia wydziałów kultury z oddziałami oświaty prezydentów PRN jest szeroko komentowane. Ustosunkował się do problemu minister kultury i sztuki Tadeusz Galiński na jednym z posiedzeń Sejmowej Komisji Kultury. Podkreślił on, że sprawa łączenia nie jest nakazem lecz wytyczną. Likwidacja bądź utrzymanie samodzielnych oddziałów kultury wymaga zgody Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej. Wiekosko prezydentów stół na stanowisku zachowania istniejącego obecnego stanu rzeczy. A stan ten w różnych województwach różnie wygląda. W szeregu województw wydziały kultury są samodzielne. W podjęciu konkretnych decyzji odgrywać musi rolę lokalne warunki i potrzeby środowiska. W wypadku łączenia oddziałów kultury i oświaty zastępcy kierowników oddziałów są odpowiedzialni za sprawę kultury.

Fot. S. Pagaczewski

Dumą niewielkiej osady Zukowo pod Gdańskiem jest Państwowe Liceum Pedagogiczne kształcące 200 przyszłych nauczycieli dla szkół wiejskich. Na zdjęciu: uczniowie liceum w pracowni robót ręcznych. Umiejętności zdobyte w szkole pomogą im w przyszłości prowadzić interesujące zajęcia z młodzieżą wiejską. CAF — fot. Kopeć

BOGATY WUJEK

Przemysł, duże zakłady pracy stają się coraz poważniejszym „czynnikiem miastotwórczym”. Nie tylko decydują o charakterze miejscowości, w której są zlokalizowane, ale współdziałają w jej rozwoju, spełniają rolę „bogatego wujka” fundując gospodarce miejskiej oświetlenie, naprawę ulic, domy kultury, boiska sportowe.

Ostatnio dzięki staraniom władz oświatowych i działaczy związków zawodowych bogaty wujek zainteresował się szkołami. Wprawdzie już od dawna niektóre fabryki i instytucje sprawowały patronat nad poszczególnymi szkołami, ale najczęściej był on symboliczny i sprowadzał się do oficjalnych grzecznościowych ukłonów.

Od roku działają Zakładowe Komitety Opiekuńcze nad Szkołami. Obecnie na terenie województwa krakowskiego mamy ich dokładnie czterysta pięćdziesiąt dziewięć. Właśnie przed kilku dniami zakończyło się zorganizowane przez Wojewódzką Komisję Związków Zawodowych w porozumieniu z Kuratorium Krakowskim seminarium dla przewodniczących Zakładowych Komitetów Opiekuńczych nad Szkołami. Duszą seminarium jak i gorącą orędowniczką całej akcji „bogatego wujka” jest towarzysząca Sołtykowi. Od niej też zaczerpnęliśmy garść informacji o aktualnym stanie i o zadaniach, które czekają komitety.

Seminarium było niejako posumowaniem rocznej działalności komitetów opiekuńczych. W tym okresie jeszcze niejednokrotnie działano „na wyczucie”. Sa jednak i po-

ważne rezultaty. Mogą się nimi poszczycić także zakłady pracy jak „Chelmek”, Jaworznickie kopalnie, Zakłady Sieci Energetycznych, PZGS Tarnów.

Rola, jaką mają do spełnienia zakłady jest wieloraka i nie polega bynajmniej na potrząsaniu sakwą pełną pieniędzy.

Działalność opiekuńcza rozwijana przez związki zawodowe polega na udzielaniu szkoleń, placówkom wychowawczym i organizacjom młodzieżowym wszechstronnej porady i pomocy w miarę możliwości zakładów pracy i zakładowych placówek kulturalno-oświatowych.

Opleka ma się przyczynić do przyspieszenia procesu pełnej laicyzacji szkoły, umocnienia jej świeckiego charakteru, we współdziałaniu z gremiem nauczycielskim i rodzicami w wychowaniu młodzieży.

Zapewnienie pomocy inżynierskiej ze strony personelu inżynieryjno-technicznego oraz pomocy w zakresie wyposażenia szkół i placówek wychowawczych w urządzenia umożliwiającej politechnizację nauczania.

Już tych kilka tematów damy wyobrażenie jak szeroki jest wachlarz spraw, którymi zajmują się komitety opiekuńcze.

Pomoc dla szkoły, związanie jej z miejscowym zakładem sprzyja wzajemnemu poznaniu, zadziwieniu, więzi przyjaźni. To jest piękne dalekosiężne działanie, którego wielostronnych rezultatów nie da się dziś w pełni przewidzieć.

Niektóre zakłady objęły patronat nad kilku szkołami. Np. kopalnia „Janina” opiekuje się aż pięcioma. Zdarzają się i fakty odwrotne, których nie można zaliczyć do pozytywnych. Niektóre szkoły wykorzystując wpływowych rodziców starają się „podłapać” jak najwięcej „bogatego wujka” podchodząc do sprawy czysto komercyjnie. Pozbawiają przez to opiekę inne szkoły, których jest przecież znacznie więcej niż moźnych patronów. (Żuk)

Co słyszą w Polsce?

Drobiazgów ciąq dalszy...

Grudzień i pierwsze miesiące przyszłego roku będą obfitować w atrakcje z serii 1001 drobiazgow — obietnicą kompetentnej prócy spod znaku Merkurio. Drobiazg 1002 zwie się „Chemiflex” i pochodzi ze Szprotawy. Jest to kombinowany zestaw buteleczek i kartoników ze środkami do wywabiania plam. Podobno w zetknięciu z tym chytym preparatem każda plama znika jak kamfora. Nieco pompatyczną nazwę nosi „Antyfriz” o pokrewnej działalności: posmarowane nim szyby okienne i samochodowe — nie zamarzają.

Prócz tego 14 gatunków znów innych środków piorących, kombinowane szczotki plastikowe do mycia naczyń bez mrożenia rąk, imitowane gamki emaliowane, nożyki do golenia i wyroby szklane oraz krajowy „zimowy” kosmetyk — preparat do opalania się nawet w najbardziej pochmurne dni.

A zatem — dla każdego coś miłego.

Więcej gazu!

Oczywiście tego solidnego, poważnego, pożytecznego, zwanego też poetycznie „błękitnym paliwem”. Im go więcej tym lepiej, a więc cieszymy się: i z projektowanych nowych gazociągów długości 100 km biegnących z Karpat w naszym kierunku, i z zwiększonego importu gazu z ZSRR który pomoże nam pokryć całkowicie potrzeby odbiorców,

i w ogóle z przyszłorocznych planów gazownictwa, które zakładają przyrost ilości odbiorców o dalszych 60 tysięcy.

Złote aluminium, czyli aluminiowe złoto

Nie tylko Czesi mają zagraniczny monopol na sztuczną biżuterię. Próbowujemy im w tej dziedzinie robić konkurencję na razie skromną, ale podobno — gustowną.

